

BØRNEHAVEN NATURLIGVIS - ANSAGER NATURLIGVIS LÆREPLAN 2022

RAPPORTEN ER HENTET: 25-05-2023
VARDE KOMMUNE

INDHOLDSFORTEGNELSE

1	INTRODUKTION	3
1.1	Læsevejledning	3
1.2	Beskrivelse til læreplanen (Hvem er vi?)	5
2	DEN PÆDAGOGISKE LÆREPLAN	6
2.1	Børnesyn, Dannelse og børneperspektiv, Leg, Læring og Børnefællesskaber	6
2.2	Pædagogisk læringsmiljø	6
2.3	Samarbejde med forældre om børns læring	7
2.4	Børn i udsatte positioner	7
2.5	Sammenhæng i overgange	8
3	ØVRIGE KRAV TIL INDHOLDET I DEN PÆDAGOGISKE LÆREPLAN	9
3.1	Inddragelse af lokalsamfundet (og evt. forældrebestyrelsen)	9
3.2	Det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø	9
4	DE SEKS LÆREPLANSTEMAER	11
4.1	Alsidig personlig udvikling	11
4.2	Social udvikling	12
4.3	Kommunikation og sprog	13
4.4	Krop, sanser og bevægelse	14
4.5	Natur, udeliv og science	15
4.6	Kultur, æstetik og fællesskab	16
5	EVALUERINGSKULTUR	17
5.1	Evalueringskultur	17
5.2	Evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan	17
6	MINISTERIETS SKABELON TIL EVALUERING	18
6.1	Arbejdet med den pædagogiske læreplan	18
6.2	Evaluering og dokumentation af elementer i det pædagogiske læringsmiljø	19
6.3	Inddragelse af forældrebestyrelsen	20
6.4	Det fremadrettede arbejde	20
7	UDVIKLINGSPLANER	22

1 INTRODUKTION

I Danmark går størstedelen af alle børn i alderen 0-6 år i dagpleje, vuggestue eller børnehave. Det giver dagtilbuddene en unik rolle i forhold til at understøtte børns generelle trivsel og udvikling.

Siden 2004 har alle dagtilbud arbejdet med en pædagogisk læreplan, hvis formål er at opstille mål for børns udvikling, læring, trivsel og dannelse inden for seks centralt fastsatte læreplanstemaer. Som led i at styrke kvaliteten på dagtilbud blev der på baggrund af dagtilbudsaftalen "Stærkere dagtilbud – alle skal med i fællesskabet" i 2017, vedtaget en ny lovgivningsmæssig ramme i 2018 for arbejdet med den pædagogiske læreplan i dagtilbud. Ændringerne tager udgangspunkt i det samlede forslag om en styrket pædagogisk læreplan, som en mastergruppe og seks arbejdsgrupper udarbejdede i 2016.

Udarbejdelse af dagtilbuddets pædagogiske læreplan skal bygge på lokale udfordringer, styrker og kompetencer og de er en ledelsesmæssig beslutning, hvordan man mest hensigtsmæssigt udformer sin pædagogiske læreplan inden for de fastsatte rammer i loven og af kommunalbestyrelsen.

Ramme for udarbejdelse af den pædagogiske læreplan

Den pædagogiske læreplan udarbejdes med udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag samt seks læreplanstemaer og de tilhørende pædagogiske mål for sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børns læring.

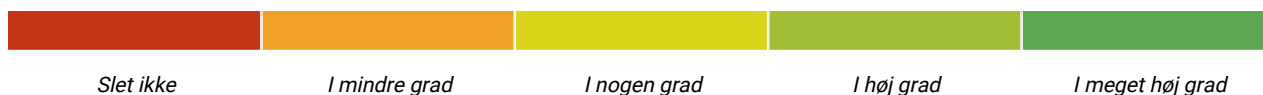
Dagtilbuddets pædagogiske læreplan skal fungere som et pædagogisk redskab, der via korte, relevante pædagogiske refleksioner og eksempler skal skabe en klar fælles retning for det pædagogiske arbejde, der foregår i dagtilbuddet. Herunder sikre, at den intenderede pædagogik er til stede hele dagen og i alle aktiviteter, rutiner med børnene mv. Læreplanen skal således indeholde nogle overordnede relevante refleksioner over og eksempler på, hvordan det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet inddrager børnenes perspektiv og børnefællesskabet og tager højde for den konkrete børnegruppes sammensætning og børnenes forskellige forudsætninger og behov. Eksemplerne skal være retningsgivende for personalet i det daglige pædagogiske arbejde med børnene.

1.1 Læsevejledning

I denne læreplansrapport kan der læses om dagtilbuddets pædagogisk praksis suppleret med forskellige resultatvisninger. Resultatvisningerne skal betragtes som et kvalificeret øjebliksbillede og skal altid anvendes som led i en helhedsbetragtning af dagtilbuddet.

Gennemsnitsgraf

Dagtilbuddets resultater vises på en rød/gul/grøn skala fra 0 til 5, hvor værdierne er tillagt følgende betydning:

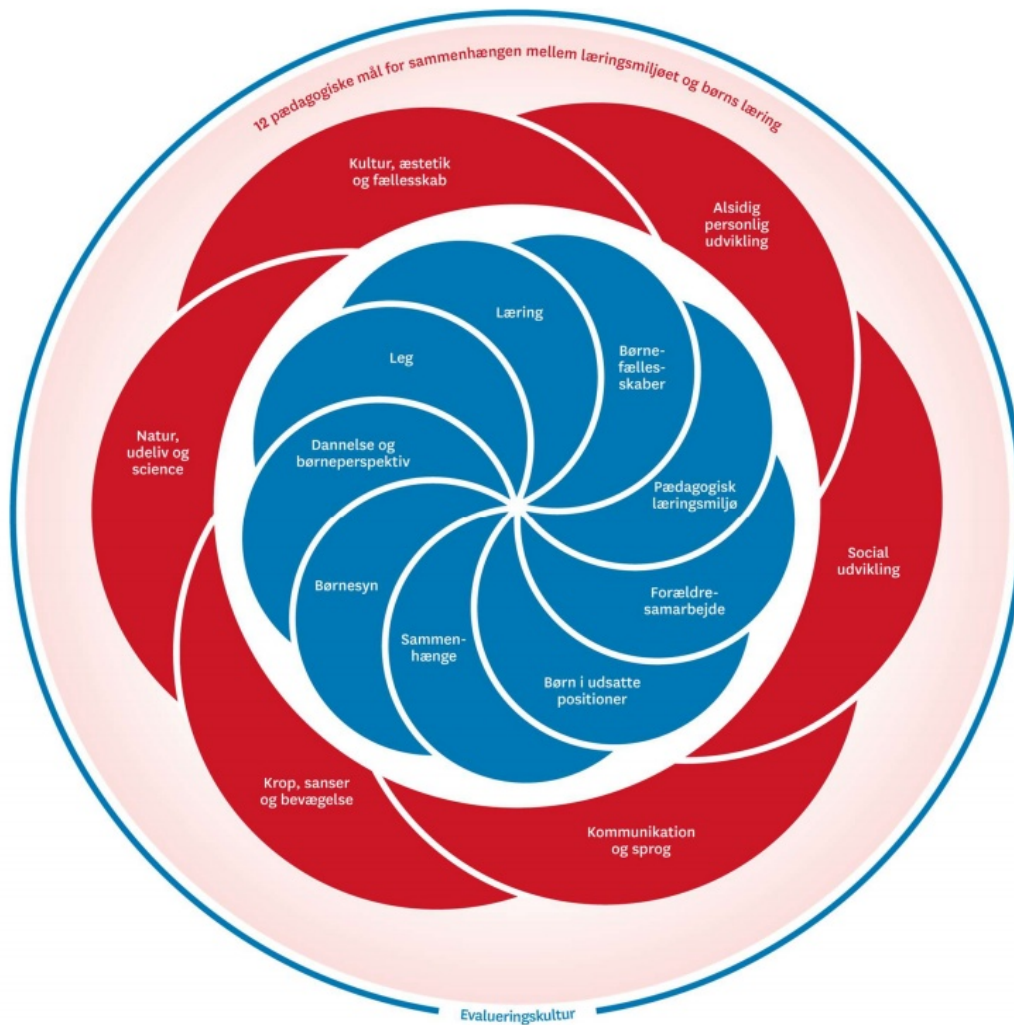
Resultater fra dagtilbuddets dialogvurderinger

Under afsnittet om læreplanstemaerne suppleres dagtilbuddets beskrivelse med en graf for fagpersonalets vurderinger af børnenes kompetencer på de enkelte læreplanstemaer. Grafen er opgjort som et simpelt gennemsnit, hvor svarerne på de enkelte spørgsmål tillægges en værdi fra 1 til 4, hvor 1 er "Kan ikke endnu" og 4 er "Kan".

Den styrkede pædagogiske læreplan

Det fælles pædagogiske grundlag
og de seks læreplanstemaer

1.2 Beskrivelse til læreplanen (Hvem er vi?)

Vi er en lille lokal børnehave kaldet Naturligvis med plads til 50 børn. Vi er dd indmeldt 29 børn.

Vi er tæt på naturen og vores legeplads er naturvenlig, på den måde at vi arbejder med stor interesse i naturen. Vi har lidt dyr, bålplads m.m.

Vi arbejder med en anerkendende tilgang inden for 8 samspilstemaer, ICDP.

Vores pædagogiske ideolog er at børn skal ses ud fra et ressourcefokuseret perspektiv. Når vi tror på barnet, så tror barnet på sig selv.

Det at være barn har værdi i sig selv.

Den pædagogiske lærerplan tager blandt andet udgangspunkt i FN's børnekonvention. her er børns ret til medbestemmelse central. Ifølge artikel 12 skal man sikre "... et barn, der er i stand til at udforme sine egne synspunkter, retten til frit at udtrykke disse synspunkter i alle forhold, der vedrører barnet; barnets synspunkter skal tillægges passende vægt i overensstemmelse med dets alder og modenhed."

Det er en central opgave for det pædagogiske personale at inddrage børnenes perspektiver i det pædagogiske arbejde.

2 DEN PÆDAGOGISKE LÆREPLAN

Den pædagogiske læreplan udgør rammen og den fælles retning for vores pædagogiske arbejde med børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Læreplanen er et levende dokument, som kort beskriver vores pædagogiske overvejelser og refleksioner med eksempler, der er retningsgivende for det daglige pædagogiske arbejde.

2.1 Børnesyn, Dannelse og børneperspektiv, Leg, Læring og Børnefællesskaber

Først forholder I jer til de fem elementer:

- Børnesyn, Dannelse og børneperspektiv, Leg, Læring, Børnefællesskaber.

I kan beskrive elementerne samlet eller hver for sig. De øvrige elementer i det pædagogiske grundlag skal ifølge loven fremgå særskilt af den pædagogiske læreplan. Disse elementer forholder I jer til lidt senere (Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 15)

Hvordan kommer de fem centrale elementer fra det fælles pædagogiske grundlag til udtryk hos os og bliver omsat i vores hverdag sammen med børnene?

Børnesynet i Børnehaven Naturligvis er tydeligt at se gennem vores anerkendende tilgang. Barnet har værdi i sig selv og er en vigtigt spiller i samspillet med personalet til barnets udvikling og trivsel.

Børnene er på vej mod ny læring og udvikling, hvor vi som voksne er barnets stillads og støtte. Barnet ses som et individ, som på lige fod med andre er en vigtig brik i det store fællesskab.

I forhold til dannelse og børneperspektiv er vi meget bevidste om at børn skal have medbestemmelse over deres hverdagsliv i børnehaven. Vi arbejder meget med demokrati i børnehøjde, hvor Børn

Legen er det vigtigste i barnets liv, og vi skal skabe rum og mulighed for leg igennem hele dagen. Vi skal støtte og guide de børn der har brug for hjælp til at komme ind i et børnefællesskab.

Læring foregår hele tiden og overalt. Børn lærer hele tiden. Igennem leg, sanser, kroppen, sproget, relationerne osv. Vi er bevidste om at arbejde i barnets nærmeste udviklingszone hele tiden.

Børnefællesskaber bliver grundlagt af børn og skal støttes af voksne. Vi skal støtte op om at børnefællesskaberne er inkluderende og udviklende.

2.2 Pædagogisk læringsmiljø

"Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det enkelte dagtilbud hele dagen etablerer et pædagogisk læringsmiljø, der med leg, planlagte vokseninitierede aktiviteter, spontane aktiviteter, børneinitierede aktiviteter samt daglige rutiner giver børnene mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes.

Det pædagogiske læringsmiljø skal tilrettelægges, så det inddrager hensynet til børnenes perspektiv og deltagelse, børnefællesskabet, børnegruppens sammensætning og børnenes forskellige forudsætninger." (Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 22-23)

Hvordan skaber vi hele dagen et pædagogisk læringsmiljø, der giver alle børn mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes?

I Børnehaven Naturligvis er vi bevidste om de forskellige læringsmiljøer, som børnene er en del af i løbet af dagen. Vi sætter rammerne gennem en struktureret planlægning, hvor der sker læring gennem rutiner og aktiviteter. Læringsmiljøerne er dynamiske og bliver jævnligt tilpasset og har hele tiden øje for hvad børnene er optaget af. Læringsmiljøerne er både de fysiske rammer i indretningen, som børnene bevæger sig i og personalet som bruger sig selv redskab i arbejdet med barnets trivsel, læring, udvikling og dannelse. I Børnehaven Naturligvis er børnene initieret aktiviteter ligeså vigtige som de voksenstyrede aktiviteter, hvilket også ses i måden vi strukturer hverdagen på.

2.3 Samarbejde med forældre om børns læring

"Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan dagtilbuddet samarbejder med forældrene om børns læring." (Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 24-25)

Hvordan samarbejder vi med forældrene om barnets og børnegruppens trivsel og læring?

Det tætte samarbejde med forældrene er vigtig for hele tiden at have barnets trivsel og udvikling for øje. Der bliver årligt afholdt forældre samtaler, hvor der bliver stillet skarpt på barnets udvikling og trivsel. I hverdagen gør vi også plads til de korte samtaler, som kan være med til at hjælpe barnet igennem de små udfordringer. Vi handler hurtigt på mistrivsel og her vil forældrene blive inddraget tidligt i processen.

2.4 Børn i udsatte positioner

"Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø tager højde for børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes." (Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 26)

Hvordan skaber vi et pædagogisk læringsmiljø, der tager højde for og involverer børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes?

Børn kan i løbet af deres børnehavetid komme i en udsat position. Her er det børnehavens ansvar at tage hånd om de elementer der påvirker barnets trivsel, læring, udvikling og trivsel. Vi samarbejder tæt sammen med sundhedsplejerske, ppr psykolog, tale/høre konsulent, socialrådgiver og andre eksterne samarbejdspartnere, som kan være en hjælp til at støtte op om barnets trivsel og udvikling.

2.5 Sammenhæng i overgange

"Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan der i børnenes sidste år i dagtilbuddet tilrettelægges et pædagogisk læringsmiljø, der skaber sammenhæng til overgange." (Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 27).

Hvordan tilrettelægger vi vores pædagogiske læringsmiljø for de ældste børn, så det skaber sammenhæng til overgange? (Dette spørgsmål gælder kun dagtilbud med børn i den relevante aldersgruppe.)

Naturligvis har et tæt samarbejde med den lokale skole, hvor der årligt bliver planlagt forløb med de kommende skolebørn. Vi vil gøre børnene trygge gennem genkendelighed.

Skolen besøger børnehaven såvel at børnehaven besøger skole og SFO.

3 ØVRIGE KRAV TIL INDHOLDET I DEN PÆDAGOGISKE LÆREPLAN

3.1 Inddragelse af lokalsamfundet (og evt. forældrebestyrelsen)

"Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan dagtilbuddet inddrager lokalsamfundet i arbejdet med etablering af pædagogiske læringsmiljøer for børn." (Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 29)

"Det er lederen, der i forbindelse med udarbejdelse af den pædagogiske læreplan sikrer, at forældrebestyrelsen bliver inddraget i processen omkring udarbejdelse, evaluering af og opfølgning på den pædagogiske læreplan." (Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 52)

Hvordan inddrager vi lokalsamfundet i arbejdet med at skabe pædagogiske læringsmiljøer for børn samt evt. hvordan forældrebestyrelsen inddrages i arbejdet med læreplanen?

Inddragelse af lokalsamfundet

Vi besøger ofte plejehjemmet, vi går i brugsen og handler. Vi besøger skolen, og deler en eller flere medarbejdere, således børnene oplever en genkendelighed m.m.

Vi besøger og får besøg af de lokale dagplejere

Hvordan inddrager vi lokalsamfundet i arbejdet med at skabe pædagogiske læringsmiljøer for børn?

Vi har månedlige besøg på plejecenteret i byen, hvor børnene besøger de ældre. Vores skolegruppe besøger skolen i forbindelse med skoleparathed, samt kommende bhv.kl. lærer besøger børnehaven.

Vi anvender den lokale legeplads for at danne kendskab til nærmiljøet.

3.2 Det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø

"Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i dagtilbuddet skal integreres i det pædagogiske arbejde med etablering af pædagogiske læringsmiljøer. Børnemiljøet skal vurderes i et børneperspektiv, og børns oplevelser af børnemiljøet skal inddrages under hensyntagen til børnenes alder og modenhed." (Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 30).

Hvordan integrerer vi det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i det pædagogiske læringsmiljø?

Børnemiljø er det samlede begreb for fysisk og psykisk børnemiljø. Børnemiljøet vurderes i samarbejde mellem børnene og forældrene.

- Vi agerer som rollemodeller og anvender ICDP som pædagogisk metode til det gode børnemiljø

- Vi indretter børnehaven i børnehøjde, med legetøj de er optaget af. Med legetøj der udvikler ud fra nærmeste udviklingszone

- Vi oversætter mellem børn i tilfælde af konflikter

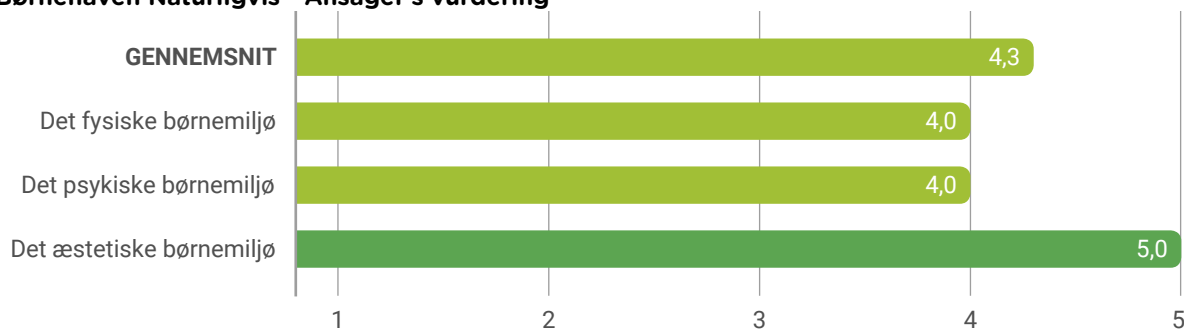
- Vi anskuer konflikter som værende mulighed for udvikling og en mulighed for at kunne stå ved egne holdninger og alligevel lære af andres

3.2.1 Vurdering

Nedenstående graf viser Børnehaven Naturligvis - Ansager's vurdering af egen praksis på baggrund af følgende spørgsmål:

I hvilken grad lykkedes det os at skabe et sundt og udviklende børnemiljø indenfor disse tre områder (med inddragelse af børneperspektivet)?

3.2.1.1 Børnehaven Naturligvis - Ansager's vurdering

4 DE SEKS LÆREPLANSTEMAER

"Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i seks læreplanstemaer samt mål for sammenhængen mellem læringsmiljøet og børns læring.

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter børns brede læring inden for og på tværs af de seks læreplanstemaer." (Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 32).

De seks læreplanstemaer, som omhandler børnenes kropslige, følelsesmæssige, sociale og kognitive læring er:

- Alsidig personlig udvikling
- Social udvikling
- Kommunikation og sprog
- Krop, sanser og bevægelse
- Natur, udeliv og science
- Kultur, æstetik og fællesskab

4.1 Alsidig personlig udvikling

Det pædagogiske læringsmål

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig og hinanden på både kendte og nye måder og får tillid til egen potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn samt social og kulturel baggrund.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes alsidige personlige udvikling? Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Alsidig personlig udvikling.
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogisk grundlag.
- Ses i samspil med øvrige læreplanstemaer.

Alsidig personlig udvikling

- Vi tror på at alle børn skal have mulighed for at deltage i fællesskabet. For at kunne opnå dette, er det vigtigt for os at alle børn ses og høres. Vi arbejder med chancelighed.
 - I perioder oplever vi børn der melder sig ud af fællesskabet pga. ting der opstår i hjemmet. Vi går i dialog med forældrene og aftaler hvordan vi kommer videre herfra.
 - Stille krav om deltagelse – ingen får lov at melde sig ud af fællesskabet bevist! Vi arbejder med at ramme barnets nærmeste udviklingszone, således at barnet har en oplevesle af fællesskab.
 - Laver trivselsskemaer hver 3. måned. Dette gør vi på alle børn. Såfremt barnet ikke er i trivsel sættes indsats igang. Vi fokuserer på 3 områder af børns alsidige personlige udvikling.
 - 1. Følelsesregulering og empati
 - 2. Selvværd og selvtillid
 - 3. Opmærksomhed og fordybelse
- For di disse udgør en afgørende faktor, for livsduelighed fra barndommen til voksenlivet.

- Hvordan støtter vi børn i udsatte positioner til at opbygge selvtillid og selvværd?

- Italesætter deres ressourcer og kompetencer i børnegruppen.
- Bede de andre om at henvende sig til et barn vi ved har særlig viden omkring et emne eksempelvis
- Sætte en leg i gang sammen med barnet omkring noget vi ved barnet er optaget af så de andre bliver opmærksomme på det.
- Tæt samarbejde med forældrene omkring indsatser med deres barn.

4.2 Social udvikling

Det pædagogiske læringsmål

Det pædagogiske arbejde med læreplanstemaet Social udvikling i beskrivelsen af temaet og to pædagogiske mål målrettet børn i aldersgruppen 0-5 år. De to pædagogiske mål er følgende:

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource, og som bidrager til demokratisk dannelse.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes sociale udvikling? Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Social udvikling.
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogisk grundlag.
- Ses i samspil med øvrige læreplanstemaer.

Social udvikling foregår i fællesskaber hvor barnet oplever at høre til. Barnet udvikler erfaringer med sig selv og andre der styrker oplevelse af at høre til. I børnehavealderen udvikles børns evner i at begå sig socialt, og danner grundlag for social ageren resten ind i voksenlivet.

Fællesskab kan opstå i mange forskellige former og situationer. Lige fra langvarig vensker til tilbagevendelser til en bestemt leg.

Der forekommer 6 aspekter af deltagelse, *tilhørsforhold, tilgængelighed, social tilgængelighed, engagement, accept autonomi*

- Janson 2004.

For at fremme børnenes muligheder for at fremme fællesskabet har vi iværksat en række tiltag:

- Mulighed for leg flere gange dagligt, for at ramme at børn ønsker at lege med andre børn fra andre stuer
- Faste rutinerede lege, hvor alle børn naturligt vælges til
- Genkendelige og tilgængelige voksne
- Vi adskiller følelsen af fællesskabet i forskellige aspekter for deltagelse
- Ser forskellighed som en styrke
- Faste punkter på personalemøder om fælles pædagogisk ideologi i børnehaven blandt personalet

4.3 Kommunikation og sprog

Det pædagogiske læringsmål

Det pædagogiske arbejde med læreplanstemaet Kommunikation og sprog skal tage udgangspunkt i beskrivelsen af temaet og to pædagogiske mål målrettet børn i aldersgruppen 0-5 år. De to pædagogiske mål er følgende:

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes kommunikation og sprog? Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Kommunikation og sprog.
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogisk grundlag.
- Ses i samspil med øvrige læreplanstemaer.

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

I børnehaven Naturligvis er der flere børn der repræsenterer andre sprog end det danske. Dette anser vi som en ressource, og lader os inspirere af børnenes modersmål. Vi arbejder ud fra en evidensbaseret tilgang, der anskueliggør, at 2 sproget børn, lærer bedst dansk som andet sprog, ved at være tryk og bekendt med sit modersmål.

Vi anvender legen som metode til vores pædagogiske mål, og tilrettelægger derfor mange sprogvenlige lege.

- Dialogisk læsning kontinuerligt
- tilrettelægge leg og aktiviteter med fokus på udvikling indenfor sprog og kommunikation såsom rim og remser, sange, spil m.m.
- Vi ander meget historiefortælling, hvor barnet både skal lytte og fortælle.
- arbejde målrettet med sprogtest og dets resultater i samarbejde med forældre
- vi ser sprogtilegnelse ud fra flere niveauer, som som lutning, tale men også i skrift. Det kan være barnet øver at skrive navn, eller en historie
- arbejde målrettet med tidligt skriftsprog (vi præsenterer børnene for det skrevne ord igennem hverdagen og understøtter lysten til leg med bogstaver og 'legeskrivning')

I tilfælde af at vi har børn der har særlig brug for understøttende indsats, henviser vi til sprogkonsulent, sprogvejleder eller 2- sprogkonsulent. Disse samarbejdspartnere er også tilgængelige til personalet med faglig sparring.

I børnehaven vurderes alle børns sprog ved institutionsstart som 3-årige og igen når det er fyldt 5 år. Har barnet særlige sproglige udfordringer vurderes det yderligere i forbindelse med eventuelle sproglige indsatser.

Hvordan kan vi videreudvikle vores fysiske sprogmiljø?

Visualiserer rim og remser med konkreter og billeder så de er synlige for børnene.

Når vi arbejder med dialogisk læsning, og aktiv læsning, inddrage rekvisitter og at de voksne bruger forskellige stemmer.

Gøre brug af de sproglige strategier. Stille spørgsmål til det læste. Få børnene til at genfortælle hvad der er læst i går. Inddrage børn der ikke selv melder sig på banen.

Hvordan sikrer vi at vi taler med de børn der i særlig grad har brug for at møde sproglige rollemodeller i dagtilbuddet? Og hvordan sikrer vi, at disse samtalerne er af høj kvalitet?
Brugen af konkrete er særlig vigtigt.
Gentagelser for at sikre at barnet har forstået budskaber.

4.4 Krop, sanser og bevægelse

Det pædagogiske læringsmål

Det pædagogiske arbejde med læreplanstemaet Krop, sanser og bevægelse skal tage udgangspunkt i beskrivelsen af temaet og to pædagogiske mål målrettet børn i aldersgruppen 0-5 år. De to pædagogiske mål er følgende:

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn krops- og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes krop, sanser og bevægelse? Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Krop, sanser og bevægelse.
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogisk grundlag.
- Ses i samspil med øvrige læreplanstemaer.

Når børn nestrer at bruge deres kroppe, er der mange fysiske ting der bliver væsentlig nemmere for barnet. Vi tror på, at børn lærer gennem kroppen, og skal bruge kroppen ofte.

Hele sanseapparatet i børnene er i konstant udvikling, og skal stimuleres dagligt, for at udvikle sig hensigtsmæssigt. For at kunne tilbyde de bedste forudsætninger herfor, har vi igangsat en række tiltag:

Vi anskuer kropslig læring som central i for barnets generelle udvikling. Det kan have indflydelse på, hvordan barnet

- fokus på sensorisk stimulering, såsom sandkasse, vand, gynger m.m.
- vi anvender kontorstole m.m. hvor børnene må få daglige snurreture m.m. hvor vi har særlig fokus på vestibulærsansen.
- vi bruger meget børnemassage

- Arbejde bevidst med at noget legetøj bevidst fremmer eller hæmmer børns muligheder for fysisk udfoldelse

I Naturligvis har vi uddannet en motorikvejleder samt en motorikassistent. Disse kan screene børnene for motoriske udfordringer og igangsætte handleplaner og forløb hvis der er behov for dette. Disse har endvidere motorikforløb med de børn, som har behov herfor. I børnehaven samarbejder vi desuden med Varde kommunes fysioterapeuter.

Vi har fast punkt på personalemøder, at motorikvejleder informere personalet om nyeste viden inden for motorik m.m. Denne vejleder, er en del af et større netværk i Dagtilbud ØST.

4.5 Natur, udeliv og science

Det pædagogiske læringsmål

Det pædagogiske arbejde med læreplanstemaet Natur, udeliv og science skal tage udgangspunkt i beskrivelsen af temaet og to pædagogiske mål målrettet børn i aldersgruppen 0-5 år. De to pædagogiske mål er følgende:

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene mulighed for at opleve menneskets forbundethed med naturen, som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhæng, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes natur, udeliv og science? Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Natur, udeliv og science.
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogisk grundlag.
- Ses i samspil med øvrige læreplanstemaer.

Naturen har en mangfoldig måde at tilegne læring for børn. Der er mulighed for læring på mange niveauer på samme tid.

I Naturligvis er vi heldige at have rigtigt gode udearealer med kuperet terræn med forskelligt underlag, klatretræer, jordbakke, skov mm. Legepladsen indbyder til leg med naturmaterialer og giver fantastiske muligheder for positive sanseoplevelser og brug af fantasien. Foruden gynger, mooncars og klatrestativer, som især giver børnene gode muligheder for at udfordre sig selv motorisk, så er legepladsen også indrettet, så den giver gode muligheder for sanseoplevelser med fx sand, jord, mudder og vand. Vi har egen skov hvor vi både planter og fælder træer. Vi har frugter, dyr m.m. der skal synliggøre for vores børn, hvordan naturen hænger sammen, og hvordan vi bebærder os i naturen.

Fordi legepladsen er så stor og rigt beplantet med store træer, er den også et oplagt sted at arbejde med børnenes naturforståelse, forståelse for sammenhænge og med begreber som bæredygtighed. Her er det nemt at følge årstiderne og deres indvirkning på naturen, og her er det oplagt at arbejde med små forsøg. Ikke langt fra Kastanjehaven har vi både skov og å, som vi indimellem benytter os af, men som udgangspunkt rummer institutionen i sig selv rigtig gode muligheder for at arbejde med læreplanstemaet Natur, udeliv og science.

I Naturligvis deltager vi hvert år i "forskningens døgn", som vi dog har omdømt til forskningens uge for at have mere tid til at fordybe os i de eksperimenter, som vi afprøver. Gruppernes alder har indflydelse på, hvordan der kan eksperimenteres, men det vil som oftest være noget med vægt og massefylde, is/vand, styrke mm.

Vi arbejder generelt med en udelivstilgang, sciencetilgang og naturtilgang, hvor vi skildner mellem de 3 tilgange. For os er det vigtigt med variation, da vi ønsker at dække flere dimensioner.

4.6 Kultur, æstetik og fællesskab

Det pædagogiske læringsmål

Det pædagogiske arbejde med læreplanstemaet Kultur, æstetik og fællesskab skal tage udgangspunkt i beskrivelsen af temaet og to pædagogiske mål målrettet børn i aldersgruppen 0-5 år. De to pædagogiske mål er følgende:

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andre kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed, og at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes kultur, æstetik og fællesskab? Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Kultur, æstetik og fællesskab.
 - Tager udgangspunkt i det fælles pædagogisk grundlag.
 - Ses i samspil med øvrige læreplanstemaer.
-

I børnehaven Naturligvis arbejdes der ud fra et dannelsesprincip, der har til hensigt at sikre, at alle børn præsenteres overfor grundlæggende demokratiske værdier og får mulighed for at opnå kompetencer til at navigere i de sociale og kulturelle fællesskaber, som barnet er og bliver en del af i løbet af den tid, det går i børnehaven.

Vi opretholder vi derfor en række tilbagevendende traditioner som fx jul, fastelavn og sommerfest, da disse kulturelle markører er med til at sætte rammerne for fælles oplevelser med det omkringliggende samfund. Hvordan der arbejdes med de tilbagevendende traditioner fra år til år er afhængigt af både børnegruppens sammensætning, de tilstedeværende pædagogiske ressourcer og de temaer, som der løbende arbejdes med.

Forskning peger på, at børn der har haft rige muligheder for musik, drama og dans skaber nye spor i hjernen. Denne effekt varer langt ind i voksenlivet.

- Vi formidler vores børns forskellige kulturelle baggrunde

- Vi skaber nysgerrighed for forskellige dannelsesprincipper

- Vi ønsker at arbejde med dette emne ud fra et bredt perspektiv - ud fra barnets egne oplevelser. Vi ønsker at børnene arbejder med vores indtryk til egne udtryk

5 EVALUERINGSKULTUR

Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at etablere en evalueringskultur i dagtilbuddet, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø. Hermed forstås, at det pædagogiske personale og ledelsen løbende forholder sig reflektivt til, hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Hvad siger loven?

- Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at etablere en evalueringskultur i dagtilbuddet, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø.
- Lederen er ansvarlig for, at arbejdet med den pædagogiske læreplan evalueres mindst hvert andet år med henblik på at udvikle arbejdet. Evalueringen skal tage udgangspunkt i de pædagogiske mål og herunder en vurdering af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.
- Evalueringen skal offentliggøres.
- Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at sikre en løbende pædagogisk dokumentation af sammenhængen mellem pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Den pædagogiske dokumentation skal indgå i evalueringen.

Dagtilbudslovens § 9, stk. 2 og 3.

5.1 Evalueringskultur

Hvordan skaber vi en evalueringskultur, som udvikler og kvalificerer vores pædagogiske læringsmiljø? Det vil sige, hvordan dokumenterer og evaluerer vi løbende vores pædagogiske arbejde, herunder sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og de tolv pædagogiske mål?

I Naturligvis lave vi 4 gange årligt afsat møder, hvor der er plads til refleksion. Her tager vi udgangspunkt i forskellige emner, som vi har arbejdet med. Derudover laver vi et særligt fokus fra gang til gang med fx børn i udsatte position, forældresamarbejde eller pædagogens rolle.

Derudover tager vi løbende emner op til personalemøderne, som vi er blevet særligt nysgerrige på eller som vi er optaget af.

Hvert halve år evaluere vi på vores udviklingsplaner. Herefter justere vi dem til en ny praksis.

5.2 Evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan

Hvordan evaluerer vi arbejdet med den pædagogiske læreplan, som skal foretages mindst hvert andet år?

Vi bruger personalemøder, pædagogiske dage og andre muligheder for at tage forskellige emner op som indgår i vores pædagogiske læreplan.

6 MINISTERIETS SKABELON TIL EVALUERING

6.1 Arbejdet med den pædagogiske læreplan

"Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at etablere en evalueringskultur i dagtilbuddet, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø.

Med evalueringskultur i dagtilbuddet forstås, at lederen har ansvar for, at det pædagogiske personale og ledelsen løbende forholder sig refleksiivt til, hvordan de pædagogiske læringsmiljøer understøtter børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse." (Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51)

Hvilke dele af vores pædagogiske læringsmiljø har vi særligt haft fokus på over de sidste 2 år?

I Naturligvis har vi arbejdet rigtig meget med det sproglige læringsmiljø. Vi har i samarbejde med vores sprogvejleder haft meget fokus på at understøtte sprogstrategierne ved at indrette det fysiske læringsmiljø med rim/remser, samt fokus på det skriftsproglige arbejde. Hvilket er med til at skabe muligheder for dialog både i barn-barn relation og barn-voksen relationen.

Derudover har vi arbejdet med at skabe læring gennem leg gennem hele dagen. Dette har vi gjort gennem vores udviklingsplaner, hvor vi har skabt muligheder i stedet for begrænsninger i eftermiddagsstunden. Arbejdet omkring udviklingsplanen er kontinuerligt og er en proces der hele tiden justeres alt efter hvad børnegruppen kalder på.

Hvordan har vi organiseret vores evalueringskultur?

Vi har arbejdet med flere forskellige evalueringsmetoder og i forskellige fora'er.

Vi arbejder bl.a. med en metode "go' start", som er årligt 4 mindre forløb, hvor vi arbejder intens med de 6 læreplanstemaer. Efter hvert endt forløb afholdes der et refleksionsmøde, hvor vi reflekterer i dybden indenfor forskellige emner fx. udsatte børn, forældresamarbejde eller andet.

Derudover har vi hvert halve år evaluering af udviklingsplanerne, som revideres eller afsluttes, hvis vi er i mål. Her kigger vi ind i de udviklingsplaner, som vi har kørende og hvis vi har et område der kalder på opmærksomhed så opretter vi en ny. Her bruger vi forskellige metoder alt efter hvad emnet kalder på. Det kan fx. billede dokumentation eller interviews.

Hvordan har vi arbejdet med vores lokale skriftlige læreplan?

Da vi er et forholdsvis nyt hold i Naturligvis kan vi ikke helt se os selv i den eksisterende læreplan. Vi har derfor gang i en proces, hvor vi vil lave en opdateret og nyere udgave af den styrkede læreplan, som tager udgangspunkt i det pædagogiske grundlag, som vi arbejder ud fra.

6.2 Evaluering og dokumentation af elementer i det pædagogiske læringsmiljø

Den pædagogiske læreplan

- Lederen er ansvarlig for, at arbejdet med den pædagogiske læreplan evalueres mindst hvert andet år med henblik på at udvikle arbejdet. Evalueringen skal tage udgangspunkt i de pædagogiske mål og herunder en vurdering af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.
- Evalueringen skal offentliggøres.
- Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at sikre en løbende pædagogisk dokumentation af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Den pædagogiske dokumentation skal indgå i evalueringen.
- Som led i at kunne evaluere sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse kan der fokuseres på elementer i det pædagogiske læringsmiljø. På den ene side fx, hvordan børnesynet, børneperspektivet og arbejdet med dannelse kommer til udtryk i det daglige pædagogiske arbejde, og på den anden side eksempelvis:
 - Børnegruppens trivsel og læring
 - Børn i udsatte positioners trivsel og læring
 - Tosprogede børns trivsel og læring
 - Det enkelte barns trivsel, læring, udvikling og dannelse.
- Fokus på enkelte elementer kan bidrage til at kvalificere evalueringen af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 51

Hvad var formålet med den evaluering, vi gennemførte?

I Naturligvis har vi evalueret på de fysiske læringsmiljøer for at tilgodese børnene trivsel og læring. Det kaldte på, at vi ændrede i de fysiske læringsmiljøer for at skabe ro og plads til fordybning og leg.

Vi blev nysgerrige på hvordan rummene var indrettet fysisk og hvordan ændringer kunne skabe mere ro til børnene. Børnehaven er inddelt i et stort fællesrum, samt 4 mindre grupperum. Det store fællesrum har ofte skabt uro og larm, hvilket kunne påvirke børnenes trivsel. Derudover har de mindre grupperum ikke været indrettet alderssvarende til den børnegruppe som har haft rummet. Vi justere løbende til, hvis vi oplever at indretningen ikke giver mening.

Hvilken pædagogisk dokumentation har vi indsamlet i arbejdet med den gennemførte evaluering?

3 gange årligt laver vi et trivselsskema, hvor vi er omkring hvert barn og vurderer barnets trivsel på daværende tidspunkt. Ud fra disse skemaer kan vi se hvis vi har en større børnegruppe ikke er i trivsel, hvilket gør at vi bliver opmærksom på institutions læringsmiljøer og børnenes hverdag. Dette er også et hjælpsomt redskab til at spotte nærmeste udviklingszone for de børn som er i trivsel. Vi kan fra gang til gang danne os et indtryk af om vi skal lave yderligere justeringer i både de fysiske og psykiske læringsmiljøer.

Hvad lærte vi om sammenhængen mellem vores pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse?

Vi har haft meget fokus på rummets indretning ift. læringsmiljøer, og vi er nået langt i processen, hvor vi kan se hvilken forskel indretningen gør når børn skal være initiativ tager i legen, nysgerrig i kreative processer og fordyber sig i fx

rollelege.

Hvilke ændringer og/eller justeringer af praksis gav evalueringen anledning til?

Det gav anledning til mange ændringer i praksis - men det er en proces som vi løbende arbejder med og som aldrig vil stå stille. Det fysiske læringsmiljø i Naturligvis er blevet et dynamisk redskab til at skabe de bedste forudsætninger til børns trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Det ligger også op til, at vi fremadrettet skal have fokus på det psykiske læringsmiljø og pædagogens/medhjælperens rolle i læringsmiljøet.

6.3 Inddragelse af forældrebestyrelsen

"Forældrebestyrelsen i kommunale, selvejende og udliciterede daginstitutioner skal inddrages i udarbejdelsen og evalueringen af og opfølgningen på den pædagogiske læreplan.

Forældrebestyrelsen for den kommunale dagpleje skal inddrages i udarbejdelsen og evalueringen af og opfølgningen på den pædagogiske læreplan." (Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 52)

Hvordan har vi inddraget forældrebestyrelsen i evalueringen af den pædagogiske læreplan?

Det lokale forældreråd med repræsentanter til bestyrelsen er løbende med i processen i de ændringer vi foretager i Naturligvis. De bliver orienteret og inddraget i det omfang der giver mening.

De byder til tider ind med gode ideer og tiltag som vi i Naturligvis tager til os.

Bestyrelsens arbejde med de lokale læreplaner drøftes indbyrdes til møderne og en gang om året inviteres de daglige leder til at deltage og der præsenterer vi hver især læreplanerne og udviklingsplanerne.

6.4 Det fremadrettede arbejde

"En systematisk og udviklende evalueringskultur er central for den løbende udvikling af den pædagogiske praksis, og målet er bedre pædagogiske læringsmiljøer for børnene gennem en systematisk evalueringskultur og en meningsfuld og udviklende feedback til det pædagogiske personale." (Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51)

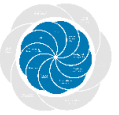
Hvilke områder af vores pædagogiske læringsmiljø vil vi fremadrettet sætte mere fokus på?

I Naturligvis vil vi gerne arbejde med det psykiske læringsmiljøer og pædagogens/medhjælperens rolle i hverdags rutiner.

Vi vil sørge for at alle børn trives, udvikles, dannes og lære mens de er i Naturligvis. Det kommer til, at betyde at vi har et særlig fokus på de udsatte børn, samtidig med at vi skabe de bedste forudsætninger for alle børn.

Her er personalets rolle og tilgang til børnene et vigtigt grundlag for at børnene bliver set, hørt og forstået.

Hvordan vil vi justere organiseringen af vores evalueringskultur?

Vi vil fortsat bruge vores refleksionsmøder til at fordybe os i refleksionen. Dette er et rum hvor vi kan sætte særligt fokus på vores pædagogiske praksis og blive mere bevidste omkring det pædagogiske læringsmiljø vi er en del af og bidrager med.

Hvordan har eller vil vi på baggrund af denne evaluering ændre og/eller justere vores skriftlige pædagogiske læreplan?

Vi skal lave en større justering af vores pædagogiske læreplan, da den ikke tydeligt afspejler vores pædagogisk hverdag i Naturligvis.

7 UDVIKLINGSPLANER

Børnehaven Naturligvis - Ansager har ikke oprettet udviklingsplaner til denne læreplan.